

“ ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΑΞΙΩΣΗΣ ΓΙΑ ΧΡΗΜΑΤΙΚΗ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ ΚΑΙ ΤΟΚΟΥΣ ΣΤΟ SQUEEZE OUT”

Στο Γερμανικό δίκαιο, η διαδικασία του Squeeze-out ολοκληρώνεται με την εγγραφή της απόφασης της γενικής συνέλευσης της εταιρίας να διεξάγει Squeeze-out, στο μητρώο των εταιριών. Με την εγγραφή αυτή μεταβιβάζονται οι μετοχές της μειοψηφίας στον πλειοψηφούντα μέτοχο δυνάμει νόμου. Προκειμένου ο νομοθέτης να επιτύχει την άμεση πληρωμή των μετόχων της μειοψηφίας για την εξαγορά των μετοχών τους, αναγνωρίζει το δικαίωμα της μειοψηφίας να αξιώσει από την στιγμή της ανωτέρω εγγραφής στο μητρώο των εταιριών, τόκο επί του ποσού που του οφείλει ο πλειοψηφών μέτοχος ως αποζημίωση για την εξαγορά των μετοχών του.

Μετά την ανωτέρω εγγραφή στο μητρώο ακολουθεί η τεχνική διαδικασία της μεταβίβασης των μετοχών, δηλαδή η λογιστική μεταφορά από το καρτοφυλάκιο του μειοψηφούντος μετόχου «χέρι με χέρι», την οποία διεξάγει συνήθως κατόπιν εντολής από τον πλειοψηφούντα μέτοχο ένα πιστωτικό ίδρυμα. Για την διεξαγωγή του Squeeze-out ο πλειοψηφών μέτοχος καταβάλλει εγγύηση σε πιστωτικό ίδρυμα σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 327b III AktG.

Σε διάφορες περιπτώσεις ωστόσο η διεξαγωγή της ανωτέρω τεχνικής διαδικασίας μεταβίβασης των μετοχών δεν είναι δυνατόν να γίνει άμεσα. Οι πιο συνήθεις τέτοιες περιπτώσεις είναι: α) Όταν η ταυτότητα του μειοψηφούντος μετόχου είναι άγνωστη και β) όταν παρεμποδίζεται η μεταφορά των μετοχών από το λογαριασμό του μικρομετόχου.

Στην πρώτη περίπτωση, τίθεται το ζήτημα μέχρι πότε θα πρέπει ο πλειοψηφών μέτοχος να τηρεί στο πιστωτικό ίδρυμα την εγγύηση που έχει καταθέσει υπέρ των μειοψηφούντων μετόχων. Επειδή το θέμα της παραγραφής δεν είναι ξεκάθαρο στην πράξη, συνήθως τα πιστωτικά ιδρύματα κρατούν το ποσό αυτό για χρονικό διάστημα τουλάχιστον 10 ετών,

με αποτέλεσμα να αυξάνεται το κόστος διεξαγωγής του Squeeze-out για τον πλειοψηφούντα μέτοχο και το διοικητικό κόστος για το πιστωτικό ίδρυμα.

Στη δεύτερη περίπτωση συμβαίνει ο μειοψηφών μέτοχος μπορεί να έχει δώσει εντολή στην τράπεζα που χειρίζεται το χαρτοφυλάκιό του να το μπλοκάρει και να μην επιτρέπει οποιαδήποτε μεταβίβαση των μετοχών του. Συνήθως χρησιμοποιείται η δικαιολογία ότι χωρίς να είναι ο κύριος των μετοχών ο μειοψηφών μέτοχος δεν μπορεί να ασκήσει τα δικαιώματά του στις διαδικασίες που προβλέπει ο νόμος α) για βελτίωση του ποσού της αποζημίωσης κατά την προβλεπόμενη από το νόμο διαδικασία (Spruchverfahren) ή β) της διαδικασίας συμβιβασμού που προβλέπει ο νόμος ώστε αφενός ο μειοψηφών μέτοχος να μην συνεχίσει διαδικασίες ακύρωσης της απόφασης της γ.σ. για Squeeze-out και αφετέρου ο πλειοψηφών μέτοχος να καταβάλει υψηλότερη αποζημίωση για τις μετοχές της μειοψηφίας (Nachbesserung der Barabfindung aufgrund eines Vergleichs). Η αιτιολογία αυτή ωστόσο δεν έχει έρεισμα στο νόμο. Κάθε απερχόμενος μέτοχος μπορεί να συμμετάσχει στη διαδικασία αμφισβήτησης του ύψους της αποζημίωσης (Spruchverfahren) εντός της προβλεπόμενης από το νόμο προθεσμίας χωρίς μάλιστα να είναι απαραίτητο να προσκομίσει τις ίδιες τις μετοχές. Συνεπώς η ανωτέρω αιτιολογία θα μπορούσε να υποστηριχθεί ότι μόνο «εκβιαστικά» προβάλλεται ώστε να επιτευχθεί η τοκοφορία του ποσού της χρηματικής αποζημίωσης υπέρ του μειοψηφούντος μετόχου.

Στην πράξη, προκειμένου να αποφευχθεί τουλάχιστον το πρόβλημα της τοκοφορίας του ποσού της αποζημίωσης επιλέγονται δύο λύσεις: είτε παρακατάθεση του ποσού, είτε η άσκηση αγωγής με αίτημα τη λογιστική μεταφορά των μετοχών από το χαρτοφυλάκιο του μειοψηφούντος μετόχου στο χαρτοφυλάκιο του πλειοψηφούντος μετόχου.

Γίνεται πλέον δεκτό ότι η αξίωση του μειοψηφούντος μετόχου να λάβει αποζημίωση από τον πλειοψηφούντα μέτοχο για την απώλεια των μετοχών του παραγράφεται εντός 3 ετών σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις του

γερμανικού αστικού κώδικα (BGB). Αντίστοιχα μετά την πάροδο των τριών ετών θα πρέπει και η Τράπεζα να απελευθερώνει το ποσό της εγγύησης που έχει καταθέσει ο πλειοψηφών μέτοχος. Ωστόσο το χρονικό αυτό διάστημα εξαρτάται επιπλέον από το πότε ακριβώς ξεκινάει ο χρόνος παραγραφής και από ενδεχόμενους λόγους διακοπής της παραγραφής.

Η πλειοψηφία στη θεωρία τίθεται υπέρ της άποψης ότι η παραγραφή ξεκινάει από το τέλος του έτους εντός του οποίου πραγματοποιήθηκε εγγραφή της απόφασης της γ.σ. της εταιρίας για διεξαγωγή squeeze-out στο μητρώο των ανωνύμων εταιριών.

Η γενική διάταξη του αστικού κώδικα για την παραγραφή προβλέπει ότι αυτή άρχεται από το τέλος του έτους εντός του οποίου α) γεννήθηκε η αξίωση και β) ο οφειλέτης έλαβε γνώση της αιτίας της οφειλής και του προσώπου του δανειστή.

Το χρονικό σημείο κατά το οποίο γεννήθηκε η αξίωση είναι αυτό της εγγραφής της απόφασης της γ.σ. για squeeze-out στο μητρώο των εταιριών. Σύμφωνα ωστόσο με τη δεύτερη προϋπόθεση έναρξης της παραγραφής, θα πρέπει να γίνει δεκτό ότι αυτή πληρείται όταν όχι μόνο πραγματοποιήθηκε η ανωτέρω εγγραφή αλλά όταν επιπλέον πραγματοποιήθηκε η δικαστική δημοσίευση ότι πραγματοποιήθηκε η ανωτέρω εγγραφή. Έτσι εάν η εγγραφή πραγματοποιήθηκε στο τέλος ενός έτους και η δικαστική δημοσίευση στην αρχή του επόμενου έτους, τότε η παραγραφή θα άρχεται από το τέλος του έτους κατά το οποίο πραγματοποιήθηκε η δικαστική δημοσίευση.

Ζήτημα τίθεται επίσης κατά πόσο η δικαστική διένεξη για ύψος της αποζημίωσης διακόπτει την παραγραφή της αξίωσης για αποζημίωση, δεδομένου ότι ο μειοψηφών μέτοχος δεν εμποδίζεται όσο διαρκεί η δικαστική διένεξη να αξιώσει την αποζημίωση που του προσφέρεται. Διακοπή της παραγραφής θα έπρεπε να γίνεται δεκτή μόνο ως προς το

υπερβάλλον χρηματικό ποσό, το οποίο αποτελεί και το αντικείμενο της δικαστικής διαφοράς.

Η αξίωση για τοκισμό του χρηματικού ποσού της αποζημίωσης υπόκειται ομοίως στην ανωτέρω τριετή παραγραφή.